

پدافند غیر عامل دریایی

مؤلفین

غلامرضا طحانی

احمد صفری نژاد

انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران

پاییز ۱۳۹۲

سرشناسه	طحانی، غلامرضا، ۱۳۴۷-
عنوان و نام پدیدآور:	پدافند غیر عامل دریایی / مؤلفین غلامرضا طحانی، احمد صفری نژاد.
مشخصات نشر	تهران: ارتش جمهوری اسلامی ایران، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، انتشارات دافوس، ۱۳۹۲
مشخصات ظاهری	۱۸۳ص، مصور، جدول، نمودار
شابک	۹۷۸ - ۹۶۴ - ۲۵۲۳ - ۵۰ - ۴
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	: آفندی (علوم نظامی)، دفاع ملی، دفاع غیرنظامی، جنگ های دریایی، بازرگانی و اژه نامه، کتاب نامه
موضوع	دریایی، پیش بینی های ایمنی، دریانوردی
شناسه افزوده	صفری نژاد، احمد، ۱۳۴۲-
شناسه افزوده	ایران. ارتش. دانشگاه فرماندهی و ستاد. انتشارات
رده بندی کنگره	UA ۹۲۰ / ق ۶ پ ۴ ۱۳۹۲
رده بندی دیویی	۳۵۵ / ۴
شماره کتاب شناسی ملی	۳۲۸۵۹۷۴

عنوان	: پدافند غیر عامل دریایی، دانشگاه فرماندهی ستاد آجا
مؤلفین	: غلامرضا طحانی، احمد صفری نژاد
ویراستار	: غلامرضا طحانی
طرح روی جلد	: محمدرضا خزینه دار
صفحه آرای	: مرتضی جباری
ناظر چاپ	: حسین مؤمنی فرد
ناشر	: انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران
شمارگان	: ۱۰۰۰ نسخه
تاریخ انتشار	: پاییز ۱۳۹۲
لیتوگرافی، چاپ و صحافی	: چاپخانه دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا
چاپ	: اول
قیمت	: ۸۰۰۰ تومان
نشانی	: تهران، میدان پاستور، خیابان دانشگاه جنگ، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

www.dafosaja.ac.ir

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴-۰۷۳۰۴

مسئولیت صحت مطالب بر عهده نویسندگان می باشد.
کلیه حقوق برای دافوس آجا محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است)

فصل اول: کلیات

۱۱

۱۴

۱۴

۱۵

۱۶

۲۰

۲۲

۲۴

۲۵

۲۷

۳۱

۳۳

۳۴

۳۵

۴۰

۴۱

۴۲

۴۴

۴۷

۴۸

۵۱

۵۴

۷۲

۸۲

۸۳

۸۴

۸۵

اندیشه‌های پدافندی صدر اسلام

دیدگاه حضرت امام خمینی (ره) درخصوص دفاع

دیدگاه فرماندهی معظم کل قوا درخصوص دفاع

اندیشه‌های پدافندی ایدل هارت

تحولات تاریخی جنگ‌ها

اقدامات اساسی پدافند غیرعامل

معیارهای اولویت بندی نقاط مختلف کشور

اهمیت پدافند غیر عامل

پدافند غیر عامل و امنیت ملی

مدیریت بحران در پدافند غیرعامل

تهدید شناسی

پدافند غیرعامل و تهدید نرم

سطوح قدرت نرم

خلاصه فصل اول

فصل دوم: اصول پدافند غیرعامل

شیوه‌های پدافند غیرعامل

اصول پدافند غیر عامل

گذری بر اندیشه دفاعی سون تزو

گذری تاریخی بر دفاع غیرعامل فریب (اسب تروا)

روش‌ها و تاکتیک حملات آمریکایی‌ها در جنگ

اصول به کارگیری اهداف فریبنده

آشنایی با عملیات دود

خلاصه فصل دوم

فصل سوم: پدافند غیرعامل یگان‌های سطحی

سوال‌های اساسی پدافند غیرعامل

اختفا و استتار حرارتی

۹۵	فرمول دازل
۹۸	تشریح استتار حرارتی
۱۰۳	تشریح استتار مغناطیسی
۱۰۴	تشریح استتار صوتی
۱۰۴	فرب
۱۱۱	پدافند غیرعامل در حوزه‌ی جنگ الکترونیک
۱۲۲	خلاصه فصل سوم
۱۲۵	فصل چهارم: پدافند غیرعامل یگان‌های زیرسطحی
۱۲۶	انتشار امواج صوتی
۱۳۱	میدان صوتی ناز
۱۳۲	کاویتاسیون
۱۳۹	ویژگی‌های آشکارسازی زیردریایی
۱۴۱	سامانه‌های آشکارسازی دریایی
۱۴۵	استتار مغناطیسی زیردریایی‌ها و کشتی‌ها
۱۵۲	روش مقابله با زیردریایی‌ها و حملات از درها
۱۵۶	خلاصه فصل چهارم
۱۵۷	فصل پنجم: پدافند غیرعامل نوین
۱۵۷	بمب‌های گرافیتی و بمب‌های الکترومغناطیسی
۱۷۱	پدیده هارپ
۱۷۶	استفاده از هندسه فراکتال در طراحی استتار
۱۷۷	بمب‌های خوشه‌ای
۱۷۹	خلاصه فصل پنجم
۱۸۱	فهرست منابع

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَعَلَّمَنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لِيَتَخَصِّنَكُمْ مِنْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ^۱

و ما به او (حضرت داوود علیه السلام) ساخت زره را تعلیم نمودیم تا شما را از آسیب جنگ در امان بدارد، پس آیا از شکرگزاران هستید؟

مقدمه:

شناخت دقیق و واقع‌بینانه عواملی که موجودیت، امنیت و منافع کشورها را به خطر می‌اندازد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. یکی از عواملی که باعث به خطر افتادن منافع مهم و حیاتی یک کشور می‌شود، تهدیدهای نظامی است. این تهدیدها که به تهدیدات راهبردی نیز معروفند به راحتی می‌توانند مانع از حرکت عمومی یک جامعه به سمت پیشرفت باشند. جمهوری اسلامی ایران از جمله کشورهایی است که در معرض تهدیدات نظامی قرار دارد. جایگاه مهم کشور ما در جهان و منطقه غرب آسیا (خاورمیانه) و اهمیتی که این کشور برای اروپا و آمریکا دارد موجب شده است که ایران همواره با تهدیدات نظامی زیادی به‌ویژه در دریا مواجه باشد. با توجه به این موضوع، شناخت ماهیت و نوع این تهدیدات می‌تواند کمک مؤثری به طرح‌ریزی دفاعی و طراحی راه‌کارهای مقابله با تهدیدات نظامی در دریا باشد.

در حال حاضر تولید و فراهم آوردن تسلیحات و تجهیزات مدرن نظامی نظیر بمب‌ها، موشک‌های هوشمند، هواپیماها، ناوها و زیردریایی‌های پیشرفته و جنگ‌افزارهای پدافندی، پرهزینه و گران قیمت بوده و لازمه آن داشتن توان بالقوه علمی، زیرساخت‌های مناسب و کارآمد است. از سوی دیگر تولید و صدور این تجهیزات و تسلیحات در شرایط کنونی در انحصار کشورهای صنعتی و استعمارگر می‌باشد. لذا برای تکمیل عملیات پدافندی و پوشش نقص‌های پدافند عامل، استفاده از اقدامات پدافند غیرعامل، جهت تقویت بنیه دفاعی و جلوگیری از حملات دشمن و کاهش خسارات و تلفات به مناطق حساس، حیاتی و نیز یگان‌های نداجا به‌عنوان یک منطق بازدارنده، لازم و ضروری به نظر می‌رسد. بنابراین باید با ابتکار عمل و خلاقیت و تلفیق عقاید و در تقدم اول، با اتکاء به قدرت لایزال الهی و در تقدم بعدی با اتکاء بر

دانش هم پیشرفت خواهد کرد. همچنانکه سعدی شاعر نامدار ایرانی به گونه‌ای بسیار زیبا، نعمات خدادادی را زمینه ساز توسعه فرایند یادگیری و بهره‌مندی مناسب‌تر از طبیعت، معرفی نموده است.

برگ درختان سبز در نظر هوشیار هر ورقش دفتری است، معرفت کردگار

با توجه به مراتب فوق، در این کتاب سعی شده است که ضمن تشریح اصول پدافند غیرعامل، اجرای عملی آن با استفاده از محیط دریا و چگونگی بهره‌برداری از تجهیزات دریاپایه مورد بحث قرار گیرد.

www.ketab.ir